

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort: N.v.t.
Bedrag: € 0,00

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding:

Kostensoort: Uitbesteding
Bedrag: € Bedrag_uitbesteding

Gedeputeerde
belast met
behandeling: mevr. Drs. A. Pijpelink -

Vergadering PS: 8 oktober 2021
Nr: [79369](#)
Agenda nr:
Vergadering GS: 20 juli 2021
Nr: 76870

Onderwerp: Opgavenvoorstel: Klimaatadaptatiestrategie Zeeland

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Klimaatadaptatie is door uw Staten en het college van GS als strategische hoofdgave benoemd. Het doel is om medio 2021 samen met onze netwerkpartners een regionale klimaatadaptatie strategie vast te stellen. Om hiertoe te komen is een zorgvuldig proces van netwerksturing doorlopen. Op verschillende momenten hebben uw Staten, net als onze netwerkpartners, input geleverd, richting gegeven en concept kaders opgesteld. Op basis hiervan presenteert GS, samen met onze netwerkpartners, de definitieve Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ).

Met het vaststellen van de KasZ zetten we een belangrijke stap naar een klimaatrobuust Zeeland in 2050. De strategie helpt Zeeland zich weerbaar te maken voor het veranderende klimaat en de weersextremen die daaruit voortkomen. Aan de KasZ is ook een uitvoeringsagenda gekoppeld. Op deze manier maken wij op Zeeuws niveau niet alleen afspraken, maar maken we deze ook concreet in ons beleid, handelen en uitvoering.

Wat willen we bereiken?

In 2014 is het nationale Deltaprogramma gepresenteerd, een visie van de gezamenlijke overheden in Nederland op de vraag hoe Nederland zich beschermt tegen klimaatverandering. Het Deltaprogramma is een visie voor 2050, met een doorkijk naar 2100. In navolging op het Deltaprogramma is in 2017 het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie vastgesteld. Hierin staat de ruimtelijke inrichting van Nederland centraal. In 2050 moet de ruimte in ons land zodanig zijn ingericht dat we voorbereid zijn op extreme regenval, langdurige droogte, een grotere kans op hittegolven en een toename van het overstromingsrisico. Nederland dient dan voorbereid te zijn, zodat extreem weer niet tot grote schade en maatschappelijke ontwrichting leidt. Om dat doel te halen wordt in 2021 een adaptatiestrategie geformuleerd en in beleid en uitvoering geborgd, die vervolgens via concrete maatregelen wordt uitgevoerd. In de regio Zeeland doen we dit samen met alle Zeeuwse overheden en relevante netwerkpartners.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Het doel van de Strategische Opgave Klimaatadaptatie is het opstellen van een Zeeuwse strategie ten aanzien van Klimaatadaptatie. Met voorliggende Opgavenvoorstel wordt hier invulling aan gegeven en is de strategische hoofdgave Klimaatadaptatie afgerond.

Met het vaststellen van het Opgavenvoorstel wordt gelijktijdig ook de aftrap gegeven voor de uitvoering van de KasZ. Dat begint met het borgen van de strategie in ons eigen beleid en uitvoering. Een belangrijke stap daarin is het verwerken van de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland in een eerstvolgende herziening van de Omgevingsvisie. Daarnaast implementeren wij de strategie en bijbehorende uitvoering in onze eigen provinciale programma's. Hiervoor heeft u in het kader van de Voorjaarsnota 2021 middelen gereserveerd aan de hand van een "stelpost strategische opgaven". Een concretisering hiervan zal een plaats krijgen in de begroting 2022. Op deze manier wordt uw Staten in de gelegenheid gesteld de voortgang van de uitvoering te monitoren.

Wat doen we daarvoor?

De Klimaatadaptatiestrategie Zeeland is het resultaat van een intensief samenwerkingsproces met alle Zeeuwse overheden en maatschappelijke partners. In dit proces bent u actief betrokken geweest via de door u aangemerkte momenten van sturing. Zo heeft u aan de start gestaan van het proces door de Notitie Netwerksturing vast te stellen. In het kader van de Richtingennotitie "Klimaatadaptatie: Zeeuwse risico's in beeld" heeft u richting gegeven. Vervolgens heeft u in het kader van het concept Opgavenvoorstel wederom uw wensen en bedenkingen gegeven als input voor het definitieve Opgavenvoorstel.

De KasZ schetst een middellange termijn perspectief (2050) hoe Zeeland klimaatadaptief kan worden ingericht en koppelt hier korte en middellange termijn acties aan. Concreet wordt ingegaan op de gevolgen van klimaatverandering voor: vitale & kwetsbare functies, natuur, landbouw, bebouwd gebied, recreatie en het algemene thema overstromingen. De volgende opsomming vraagt aanvullende aandacht:

- Provinciaal belang of Zeeuws belang: De KasZ is een regionale strategie. Niet alle onderdelen van de KasZ raken daarmee direct de kerntaken en provinciale belangen, maar zijn wel een optelsom van veel gemeentelijke vraagstukken en hebben daarmee een Zeeuws belang. Onderwerpen zijn opgenomen in de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland, omdat:
 - o er sprake is van regionale belangen of verantwoordelijkheden;
 - o het vanuit de systeemwerking effectiever is als gemeenten, waterschap en provincie de te nemen maatregelen onderling afstemmen;
 - o de samenwerking op regionaal niveau efficiënter is om de veiligheid, welzijn of andere belangen van inwoners te waarborgen;
 - o een thema in iedere gemeente vergelijkbaar is en het vanuit a. capaciteit en/of b. ontwikkeling van expertise, kennis of ervaring efficiënter is hierin gezamenlijk op te trekken.
- Regierol en uitvoering: Oplossingen en bijbehorende aanpak vragen in veel gevallen om beleidsontwikkeling, kennisontwikkeling en concrete uitvoering. Met name voor de laatste ligt een grotere opgave voor gemeenten en waterschap als beheerders van de openbare ruimte en het watersysteem. Voor de eerste twee ligt een regierol voor de provincie weggelegd.
- Uitvoeringskracht: De aangedragen mogelijke oplossingen en aanpak vraagt in potentie veel van de Zeeuwse samenwerkende partners. De uitvoeringskracht van de netwerkpartners is een serieus aandachtspunt; zowel qua capaciteit als financieel. Hiervoor is aandacht in de KasZ. De horizon voor uitvoering van de nog op te stellen KasZ is tot en met 2050. Dit betekent dat een deel van de opgave samen kan en moet vallen met andere investeringen zoals de Energietransitie. Ook regulier onderhoud en de aanpak van de openbare ruimte en infrastructuur zijn momenten waarop meegelift moet worden. Op deze manier is de Uitvoeringsagenda daadwerkelijk uitvoerbaar en realistisch om onze doelen in 2050 te bereiken. Hiernaast kan de regio Zeeland op basis van de KasZ gebruik maken van de Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie. Op basis van deze regeling stelt het Rijk een cofinanciering van € 7.6 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van klimaatadaptatieve projecten. De cofinanciering wordt evenredig onder de Zeeuwse overheden verdeeld en wordt gedekt uit bestaande budgetten.

Van opgave naar uitvoering

Na het afronden van de Strategische Opgaven wordt overgegaan naar uitvoering. Hiervoor is de gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld. Deze zal worden geborgd binnen onze provinciale organisatie. Hier zullen onze eigen provinciale acties en ambities worden toegevoegd. Voorbeelden hiervan zijn de bestaande subsidieregeling Groene Daken en het ondersteunen van innovatieve projecten. De uitvoering van de KasZ bestaat voor de provincie op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

- Uitvoeren van de maatregelen waarvan in de KasZ is afgesproken deze op regionaal niveau op te pakken. Hiervoor is de gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld.
- Implementeren van de KasZ in de eigen organisatie. Dit is onder te verdelen in:
 - o Het provinciale beleid klimaatadaptief maken;
 - o De provinciale projecten klimaatbestendig ontwerpen en uitvoeren;
 - o De provinciale infrastructuur klimaatbestendig maken;
- Voortzetten bestaande provinciale klimaatadaptieve subsidieregelingen en bijdragen aan pilots klimaatadaptatie.

Bij het klimaatadaptief ontwerpen en uitvoeren van provinciale projecten hoort het uitgangspunt dat bij het invullen van de klimaatopgave zoveel mogelijk wordt aangehaakt bij natuurlijke momenten. Dat houdt in dat bij groot onderhoud en nieuwe aanleg het werk zodanig wordt uitgevoerd dat het project zelf klimaatbestendig is en ook bijdraagt aan de algehele klimaatbestendigheid van de regio. Dit zal in de werkwijze van onze organisatie moeten worden geïmplementeerd. Ook hier beginnen we niet bij nul, maar een aantal zaken zijn nieuw. Op die onderdelen moet dat nog worden vormgegeven. Er zal dus sprake zijn van overgangperiode waarin we klimaatadaptief handelen in de eigen processen integreren.

Het opstellen van de KasZ met het oog op 2050 is geen eenmalig proces. Op basis van het Deltaprogramma is afgesproken om de stappen van “uitvoeren klimaatstresstest”, “voeren risicodialoog” en “strategie bepalen” elke 6 jaar te herhalen. Zo kan op basis van nieuwe inzichten, nieuwe kennis en voortgang worden bijgestuurd.

Wat zijn de klimaateffecten?

Het opstellen van een Klimaatadaptatiestrategie zal klimaatverandering niet voorkomen. Het beperken van klimaatverandering wordt binnen het programma Energie en Klimaat opgepakt. De KasZ zorgt ervoor dat we in Zeeland zo min mogelijk negatieve effecten ervaren van het veranderende klimaat en de klimaatextremen die dit met zich meebrengt. We zorgen er voor dat we ons (kunnen) aanpassen aan deze effecten en dat we voorbereid zijn als extreme situaties zich voor doen.

Wat mag het kosten?

Klimaatadaptatie is benoemd als 1 van de 5 bestuurlijke opgaven in het coalitieakkoord. Om de uitvoering van de gezamenlijke strategie vorm te geven en invulling te geven aan onze provinciale ambities in de uitvoering is voor de jaren 2022 – 2025 jaarlijks aanvullend € 500.000 benodigd. De resterende middelen uit de doelstelling klimaatadaptatie opgave uit 2021 worden hieraan toegevoegd.

In de Voorjaarsnota 2021 heeft u besloten om middelen in de een “stelpost strategische opgaven” op te nemen om de opgaven van strategie naar uitvoering te brengen. Voorgesteld wordt om deze benodigde middelen te onttrekken aan de stelpost en deze toe te voegen aan doelstelling 700831 klimaatadaptatie uitvoering.

Financiële consequenties externe inhuur: geraamd op Externe_inhuur (kostensoort inhuur_Kostensoort)

Niet van toepassing.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Ontwerpbesluit

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 20 juli 2021, nr. 76870;

besluiten:

Het Opgavenvoorstel: Klimaatadaptatiestrategie Zeeland vast te stellen.

De provinciale onderdelen van de uitvoeringsagenda van de KasZ in de provinciale organisatie te borgen en te implementeren.

De begroting te wijzigen door in de periode 2022 tot en met 2025 jaarlijks € 500.000 aan de stelpost strategische opgaven te onttrekken (71300) en toe te voegen aan doelstelling klimaatadaptatie uitvoering (70081).

Het strategie traject van de opgave klimaatadaptatie per 10 oktober 2021 te beëindigen en over te gaan naar uitvoering.